

الرشاد

س ۶ ۱ ۰ ۳ ۱

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم ديني ، علمي ، ادبي ، سياسي هفتعلق بمجموعة اسلاميه در
اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

صاحب و مدير مسئول : ح . اشرف اديب

جلد ۱ - ۸

۱۶ ربيع الاخر ۱۳۳۰ پنجشنبه ۲۲ مارت ۱۳۲۸

عدد ۵ - ۱۸۷

مصیبت‌ها دوش‌ها را ، شاید یأس کثیر بر سره چالیشمه‌ی براقه جق‌لری ایچون محو اولوب کیدرلر ؛ یوق ، او صیقنیدن قورتولوق ، اوفلاکتی یتک ایچون اوغراشیرلر سه صوکنده موفق اولورلر . ایش همتی بویوک ، عزمی صاغلام طومتقه ، برده یسری اله کچیرمه‌نک یولنی آرایه آرایه بولمده‌در . آرتق ، یسر عسک یانی باشنده‌در ، حقیقتی لسان حق‌دن طویانلر ایچون کال اطمینان ایله چالیشمقدن باشقه نه‌قالیر ؟ اللهک بومؤید تطمینی ، قرآنک بومؤکد تأمینی بشریت ایچون نه قیمتی برتسلیتدر !

ذاتاً توفیق حق‌دن امیدنی کسمک ؛ یأسه ، قنوطه دوشمک حرام‌در . سعیه ، مجاهده‌یه ، عزمه صاریتق مسلمانلغک روحیدر . (والذین جاهدوا فینا لنه‌دینهم سبنا - لا تقنطوا من رحمة الله - ومن یقنط من رحمة ربه الا الضالون - لا تأسوا من روح الله) کبی دها برچوق امرلر ، نهیلر کوزیمزک اوکنده طورورکن یازقلر اولسون‌که بز اوروحدن اوزاقلاشمیز ، کیتدجده اوزاقلاشیورز .

علیه‌الصلاة والسلام اقدیمز الله طرفدن کوندرلمش بر پیغمبر ایکن ، نه‌قدر شدائده ، نه‌قدر مصائبه معروض قالدی ! اذالر ، جفالر تهدیدلر ، اولوملر ایچنده تک باشنه نصل اوغراشدی ! صوکرده‌دن اطرافنه طویلانان صحابیلرندن‌ده نه بویوک فدا کارقلر کورلدی ! لکن اوموقت عسر نه سورکلی بریسه انقلاب ایتدی !

(فاذا فرغت فانصب) الله ذوالجلال رسول کزیننه دیورکه : مادام عسک صوکی یسر در ؛ کرک کن‌دیکه ، کرک امتکه مفید اوله‌جق عباداتکدن ، مجاهداتکدن برینی بیتیرنجه دیکرینه آتیل ، بواوغورده یورول . زیرا بویورغونلق عین راحتدر .

محمد عاکف

فِقْهُ وَفَتْاوی

فقه و عبارات اسلامی تاریخچه :

حج و کعبه

۲

حج و کعبه‌نک تاریخی خصوصنده بزجه محقق اولان برشی واریسه اوده بونلرک حضرت ابراهیم ایله اوغلی اسماعیل علیهما السلام طرفندن اجرا و بنا ایدیلش بولمیرلر . ابراهیم و اسماعیل علیهما السلام اذن الهی اوزره کعبه معظمه‌ی بنا ایتلمی ، تمام اولونجه حج ایتلملری کرک تاریخچه ، کرک نصوص قرآنی و احادیث نبویه‌جه صورت قطعیه‌ده ثابت اولمشدر .

حضرت اسماعیلک معاوتیه ابراهیم علیه‌السلامک کعبه‌ی ، بوکون بولندینی موقع مبارکده بنا ایتش بولمسی عربلر بیننده اوتدنبیری

مشهور ایدی . آثار جاهلیه‌ده بوکا دلالت ایده‌جک بر چوق شاهدلر بولنه‌بیلیر . حضرت اسماعیلک احفاد و ذریتی ، حتی بونلرک تماسده بولندقلری سائر قبائل عرب کعبه معظمه‌ی طواف و زیارت ایتدجکه ، حج قیلدجقه بویوک بابالری حضرت خلیلک سنت شریفه‌لرینی احیا ایله ملت خفیه‌اوزره بولندقلرینی اعتقاد ایدرلردی ؛ احرامه کیررکن ، بیت شریفی کوررکن ، اینیشه اینر ، یوقوشه چیقارکن تلیه ایتک ، اهلال ایتک ایله حضرت ابراهیمک بنای کعبه‌ی متعاقب جبل ابی‌قیسه چیقارق وجوب حجی اعلان ایله انسانلری حجه دعوت بویورمسنه قارشى اجابت ایتمکده بولندقلرینی ایلو سور یورلردی دیمکدر .

فتح مکه کونی کعبه معظمه دروننده‌کی اصنام و هیاکل چیقارکن برده ابراهیم و اسماعیل علیهما‌السلامک اللزیه ازالام صیقشیدرلمش صورتلری‌ده بولنش ایدی ، که شهسز عربلرجه کن‌دیلری کعبه‌نک بانیسی طانیلمه‌لرندن صورتلری احتراماً اورایه وضع اولنمشیدی .

دین مبین اسلام دخی حضرت ابراهیمی بانی کعبه و ملت خفیه‌نک بویوک بررکنی اولوق اوزره طانیور . برده شریعت اسلامی‌نک تعلیم ایتدیکی مناسک ، حضرت خلیله نسبت اولنان ، بضاً بعد بطن توارث طریقله بین‌العرب شیوع بولان نسکمرده مخالف دکادر . بو حالده بر مسلم ، بر مؤرخ کعبه معظمه‌ی ، حج شریفی دور خلیله‌ده موجود اوله‌رق کوره‌بیلیر ..

فقط حضرت ابراهیم کعبه‌ی‌می حج ایچون بنا ایتدی ، یاخود حجی‌می کعبه ایچون اجرا ایتدی ؛ ایشته بوراده هر ایکی شقی قبوله یاردم ایده بیله‌جک سوزلر سویلک قابلدیر . حجک دور خلیلدن مقدم دخی ولو ابتدائی بر صورتده اولسون موجود بولندیغه قائل اولور ایسه‌ک کعبه‌نک حج ایچون بنا ایدیلش اولدیغه قائل اولوق ایچون یول آچیلیر . یوق ، دور خلیلدن مقدم بین‌العرب حج اطلاقسه لایق برشی بولمادینی جهتی التزام ایتک دها حائر رجحان کوریلیرسه حجک کعبه ایچون ، یعنی کعبه سبیل مشروع ایدیلش اولدینی آکلاشیلیر . ذاتاً علمای اسلام حضراتنک رأیلری‌ده بو مرکزده‌در . بیت‌اللهک نفس وجوب حج ایچون سبب اولدینی ادله مقنعه ایله اثبات ایدیورلر . بوندن حضرت خلیلک کعبه‌ی‌ی بنا ایتدند اول حجک بولمادینی آکلاشیلیر . فقط بزجه محقق اولان برشی وارسه اوده ابراهیم علیه‌السلام بنای کعبه‌ی متعاقب حج ایتمکه مأمور اولدی . حضرت ابراهیم اسماعیل علیه‌السلام ایله ، بلکه برابرلرنده دها باشقه کیسه‌لرده بولندیغه حالده ایضای حج ایتدیلر . مؤرخلر حج ابراهیمک کیفیتیه‌ده بیان ایدیورلر . لکن بونصل معلوم اولمش ، بو بابده ویریلن تفصیلات زرده‌دن اقتباس ایدیلش اولدینی بزجه بیله‌مدی . مع مافیه صرف مؤرخلرک ویردیکی معلومات اوزره ، آتیا بو بابده سویلنه‌جک سوزلره مقدمه اوله‌رق حج ابراهیمک مناسک و افعالی بوراده ذکر ایتمی مناسب کور یورم . حضرت ابراهیم اکمال کعبه‌ی متعاقب حرم شریفک حدودینی تعیین ایتدی . ذی‌الحجه‌نک یدنجی کونی بیت شریف مواجهه‌سنده

بولان اوزمان عربلرینک دخی فرصت دوشدکجه اشتراك ایتکجه مراقلامه لری پک طبیعی کلیر . فی الواقع حج شریفک زمانمزدده دخی ایفا وادا ایدیلسی اوقدر عظیم فدا کارلقلره توقف ایدیلورکه منفعت معنویه تأمینیه امیدیه یاییله بیله جک عبادت لری زحمت و مشقت نقطه نظرندن قات قات فوقنده در . فقط دیگر جهتندن ده اوفدا کارلقلری زحمت لری لاسی درجه سنه ایندیره جک قدر مراق آور ، لذت بخش بر عبادت ده بولنه ماز دینله بیلیر . احتمال شو جهتک یاردمیه درکه بوکون بین المسلمین کندیسنه حج فرض اولنلردن پک آز کیسه لری ، ایفای فریضه ده قصور ایتدکاری حالده هان اکثریت عظیمه نک وبال آلتده قالمقلری مع الشکران مشهود اولیور . حالبوکه بری طرفده صلوات مکتوبه نک ایفای خصوصنده اظهار تکاسل ایدنلرک حد و حسابی یوقدر . ایشته بو حقیقتک شهسز زمان ماضیده ، عربلر بیننده دخی اجرای حکم ایتش اولدیغنه شبهه ایدیلر . فی الحقیقه ابراهیم واسماعیل علیهما السلامدن سوکرا عربلر ، هله عرب مستعربه شعبات و بطونی آراسنده حج تعمم ایتش ، بین القبائل یکانه بر عبادت عمومی و رسمیه شکلی ایشیدی .

حکیم ثابت

فَلَسْتُمْ

وحدت وجود

۲۱

زماندن بحث ایدلش ایکن ازلیت وابدیت حقه دهده استطرادی برایکی سوزسویک فائده دن خالی دکلدرد . معلومدرکه ماضیه طوغری تقدیر ایدیلن ازمنه غیر متناهیده استمرار وجوده « ازل » دنیلدیکی کی مستقبله طوغری تقدیر ایدیلن ازمنه غیر متناهیده استمرار وجودهده « ابد » تسمیه اولنور .

ازل وابد تعیرلری جناب حقه اضافت ایدیلیرسه وجود بارینک قید زماندن عاری اوله رق استمرار مطلق معناسی تضمن ایدر . فقط ازل ، ابد تعیرلرنده بزم ایچون بر « قبلیت » و « بعدیت » تصویری ضروری اولوب بو ضرورتده قید زماندن عاری استمرار مطلقک تصورنده کی عجز مزدن منبعدر .

ازلیت الهیه ذات بارینک کمال ذاتیسی اقتضاسندن اولمق اوزره تعقل ایدیلن بر « قبلیت » در . فقط بو « قبلیت » جناب حقک مدید بر زمان ایله حادثاته تقدیمی معناسی تضمن ایتز . چوق کیسه لری ازلیت الهیهده بویه بر معنی توهم ایدر لریکه طوغری دکلدرد . ازلیت الهیه وجود حادثاته نظراً تقدیر ایدلر . عقل بویه بر تقدیرده مضطر قالسه بیله بونک اعتبارات وهمیه قیلندن اولوب حقیقه تماسدن بعید بولندیغنی اونوتاملیدر . بومعنائی افادهده بویه بر تقدیر یوقاریده سوبلندیکی کی ضروریدر . چونکه بشقه درلو تبلیغ مرام ممکن دکلدرد .

مناسک حجی بیان ایدره رک خطبه اوقودی . ذی الحجه نک سکنزنجی کونی احرامه کیره رک ماشیا منایه عزیمت ایدیلر . بوللرده تلیه و تهلیل ، اوقات خمسینی وقعی حلول ایتدکجه ادا ایدیلورلردی . کیجه ی اوراده کچیردیلر . یوم تروییه بویه جه مرور ایتدی . ذی الحجه نک طوقوزنجی کونی صباح نمازینی قیلوب کوش خیلی یوکسلدکدن سوکرا عرفاته کلدیلر . مسجد ابراهیمک بولندیغنی رده توقف ایتدیلر . صخره نام موقعده حضرت ابراهیم خطبه اوقودی : سوکرا اوکله وایکندی نماز لری برابر اوله رق اوکله وقتنده ادا ، بعده مزدلفه یه عودت ایتدیلر . اقشام ایله یاتسوی جمع ایدیلر . رمی جمرات ایچون دو قوزر عدد طاش طوبلا دیلر . اوکیجه مزدلفه ده قاله رق صباح نمازینی بعدالادا وادی مخسر دینلن موضعه مواصلت ایتدیلر . بو وادینک بش یوز آرشون قدر محلی سرعتله کچدیلر . مناده اوچ کون قاله رق رمی جمرات و ذبح قربان ایدیلر . بعده یوله چیقار ق اوکله نمازینی محصب نام موقعده ادا ایله مکیه عودت ایتدیلر .

مؤرخلرک روایتیه کوره حضرت خلیلک قیلدیغنی حج ایشته شونندن عبارت ایدی . فقط بو ایلیک حجه عربلردن کیملرک اشتراك ایتدیکی معلوم دکل . حتی بعض روایتلرده بوجک اختیار پدریله اوغلندن باشقه کیسه نک بولمادیغنی ده آکلاشیلور . مع مافی عام قابلهده حضرت ابراهیم اوغلی اسحق ایله زوجیه سی ساره یی ده برابر کتیرمش ، هپسی برلکده ایفای حج ایتشلردی .

شیمدی بوروایتیه باقیلیرسه ایکنجی سنه حج ایدنلرک عددی دورت کیسه دن عبارت ایدی . اوله بیلیرکه باشقه لری ده اشتراك ایتشلردرد . فقط بوجهت مروی دکل ، مظنوندر . مع ذلک حضرت ابراهیمک کنعان دیارنده ، حجازده حضرت اسماعیلک قبائل عرب و بالخاصه جرهمیلر بیننده اولان موقعلری ، هله نبوتلری نظر دقتیه آلیرسه برنجی دفعه لرده حجه اشتراك ایدنلرک عددی آزا اولقله برابر سوکرا لری چوغالمش اولدیغنی دوشونمک ایچون یول آچیلیر .

کنعان دیارینک محترم برشیخی ، نبی و رسولی مملکتی ترک ایله برقاج سنه صره سیله مکیه کله رک حج ایتسونده قومی آراسنده بووقعه کیسه نک نظر دقتی جلب ایتسه سون ؛ بو قابل دکلدرد . حضرت اسماعیلده قومی آراسنده خاطری صاییلان برسول ایدی . جرهمیلر بیننده پک زیاده اعتبار و شرف صاحبی ایدی . بو حالده آنک اهمیت وجدیتله اجرا ایتکده بولندیغنی حج شریفک ، قومنجه نظر اعتباره آلتایوب محبانجه بالفعل اشتراك ایدیلر منسی متصور دکلدرد . هر حالده چوق کچمدن عربلردن ، بالخاصه حجازلیلردن حجه اشتراك ایدنلرک عددی چوغالمش اوله جقدر . ذاتاً حج شریف ، دکل اوزمان عربلرینک ، بلکه شیمدیکی انسانلرک بیله نظر تأمل و تفکر لری موجب عبرت آمیز بر عبادت در . زمانمزدده شرقاً و غرباً دنیانک هر طرفندن هر سنه یوز بیلکدرجه مسلمانلرک مادی و معنوی برچوق زحمتلره قاتلانهرق ادا ایتک اوزره بوتون خلوص و موجودیتلریله جان اتدقلری اوعبادت شریفه یه ، اوجوارده